

Modafinil

Grupp: syntetiska centralstimulantia av amfetamintyp.

Sammansättning och former: vitt pulver, som läkemedel i form av tabletter (100 mg).

Benämningar: läkemedel med varunamn som Alertec, Modasomil, Modiodal, Provigil, Vigil m.fl.

Doser: ej närmare kända, vid narkolepsi används medlet i doser om 200 – 400 mg dagligen (fördelat på två tillfällen).

Tillförsäkt: nedsväljning av tabletter, injektion av upplösta tabletter torde kunna förekomma men har ej dokumenterats.

Ruseffekter: modafinil används som läkemedel mot bl.a. narkolepsi och hypersomni, som rusmedel ger det ökad vakenhet, minskat sömnbehov, eufori, känsla av sinnesskärpa osv., vid stora doser amfetaminliknande effekter.

Biverkningar: nervositet, sömnlöshet, upphetsning, retlighet, darrningar, yrsel, illamående, magkramp, blodtrycksstegring och hjärtklappning. Ömdömeslöshet och aggressivitet kan förekomma.

Beroenderisk: sannolikt mindre än för amfetamin, tolerans och abstinensreaktioner ej dokumenterade.

Skadeverkningar-risker: avmagring, hudutslag, mag-tarmbesvär, inre spänningskänsla, oro.

Sammanfattande beskrivning: Även om modafinil inte har samma grundstruktur eller exakta verkningsmekanismer som amfetamin ligger en jämförelse med amfetamin nära till hands, eftersom modafinil har tydliga centralstimulerande egenskaper. Modafinil är sannolikt inte något primärt missbruksmedel bland etablerade intravenösa amfetaminmissbrukare. Modafinil kan dock ha betydande potential för spridning i andra kretsar som kraftfullt vakenhets- och aktivitetshöjande medel, inte minst bland människor som vill förskjuta sin dygnsrytm och sina sömnperioder. En "epidemi" av narkolepsi (indikation för modafinil) med åtföljande krav på läkarförskrivning av modafinil har rapporterats från Storbritannien. Modafinil används i militära organisationer för att hålla soldater vakna i upp till 40 timmar. Hittillsvarande missbruk av modafinil har avsett oralt intag av tabletter från läkarförskrivning. Effekter av intravenöst missbruk av upplösta tabletter har inte beskrivits men kan befaras leda till risker av helt annat slag. Modafinilets exakta verkningsmekanism är ofullständigt känd.